

λούσα μόνος μου και κάθε έντυπωση πνίγονταν σε κείνη τή γαλήνη.

Σε μιὰ ώρα φάνηκε στο κατὰστρομα ὁ σιδὲρ Παντελής με φουσκωμένα μούτρα και καταπράσινος. Τὸ στομάχι του δὲν ἔνοιούσε νὰ ἡσυχάσῃ. Τοῦφταιγε τὸ βαπόρι. Κάθησε στὸ χεῖλο τοῦ πλοίου κρατώντας, με τὰ δύο του χέρια ἀνοιχτά, τὰ σκοινιά—ὅπως ἔκανε συχνὰ ἄμα κουδέντιζε—ἀνεβαίνοντας κάπου γιὰ νὰ κρύψῃ λίγο τὴ μικρότη τοῦ κορμιού του και μὴ ξαρηγῶνταν περιπέτειες ἀπὸ τὰ ταξίδια, πούκανε κάθε τόσο στὴν Ἰταλία. "Α! Τὰ Εὐρωπαϊκὰ βαπόρια ἄξιζαν τὸν κόπο!

Καθὼς μιλούσαμε, ἓνα γέλιο ἠχηρὸ σκορπίστηκε στὸ πλοῖο και μιὰ γυνίκα—ἡ ἴδια, ποῦ μὴ παρυσιάστηκε τὴν περασμένη νύχτα—ἀναίτησε γλήγορα τὸ κατὰστρομα, πέρασ' ἀπ' ὀμπρός μας με τὸ κεφάλι τυλιγμένο σ' ἓνα μεταξωτὸ μαῦρο κεφαλοπάνι, χλωμή, με μιὰ χλωμάδα, ποῦχε τὸ ἴδιο χρῶμα με τὴ σκοτεινὴ κείνη μέρα, και με τὰ χέρια τεντωμένα πρὸς τὴ θάλασσα, ὡς νὰ παραδίνονταν—χοῦμηξε νὰ ριχτῇ μέσα ἀφίνοντας ἓνα διαπεραστικὸ σκούζιμο—ὅταν ἓνας ναύτης, ποῦ βρέθηκε σιμὰ της, τὴν κράτησε ἀπ' τὸ μπράτσο. Κείνη, γύρισε και κυλίστηκε κάτου, κρεμασμένη ἀπ' τὸ χεῖρι του ἄψυχη. Τὴν ἴδια στιγμή ἀναίτησ' ἓνας γέρος, ποῦ δὲν εἶχαμε δῆ καθόλου στὸ ταξίδι, με πένθος, και προχώρησε ἀμίλητος και με βουρκωμένα μάτια πρὸς τὴ νέα. Τὴν ἔπιασ' ἀπὸ τὸ χεῖρι και τὴν κάθισε κοντὰ του σ' ἓνα μπάγκο. Χαμήλωσε τὸ κεφάλι της και κοιτοῦσε στηλωτὰ τὴ θάλασσα σ' ἓνα ὀρισμένο σημεῖο, ἐνῶ στὸ πρόσωπό της ἓνα μικρὸ χαμόγελο πόνου χάραιζε, ὡς νὰ ἀποχωρίζονταν κάτι πολυαγαπημένο,

Ὁ γέρος κρατώντας της τὸ χεῖρι κοιτοῦσε χάρμου μὴν ἀνοίγοντας οὔτε στιγμή τὰ χεῖλη. Κάνεις δὲν τολμούσε νὰ τοὺς σιμῶσῃ.

Ὅταν ρώτησα τὸ ναῦτη, ποῦ τὴν κράτησε, μ' ἀποκρίθηκε:

— Μιὰ τρελλή, τρελλή! Πνίγηκε στὴν ξενητεῖα ὁ ἄντρας της θαλασσινός. Εἶταν νεόπαντρη. Κάθε ποῦ δῆ θάλασσα κάνει πάντα ἔτσι. Ὁ γέρος εἶναι πατέρας της.

Ἀπομακρῦθηκε τρέχοντας και ἐπρόστεσε γελώντας:

— Δὲν τὴν ἄφιναν τὴν κακομοῖρα νὰ πνιγῇ!

Νὰ ἓνα ἐπεισόδιο ἀσήμαντο ποῦ ἀληθινὰ θὰ ξεχνουσα, με ὁ σιδὲρ Παντελής κάθε φορὰ ποῦ μ' ἀπαντήσῃ τώρα στὸ δρόμο μὴ λείει:

— Θυμᾶσαι τὸ ταξίδι μας; Τὸ στομάχι μου;

Ἐπειτα κουνᾷ τὸ χεῖρι του και ξαναλέει πάντα.

— Ἄμ' ἡ τρελλή;

Λευκάδα

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΔΕΒΑΡΗΣ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ

Κύθιο Συντάχτη,

Προχτὲς μὴ δόνει ἓνας φίλος μου κάμποσα φύλλα τῆς φημερίδας σου γιὰ νὰ διαβάσω μερικὰ κουτσαβάκικα τραγούδια, λέει. Μὰ τί νὰ κάμω, ἀδερφάκι μου, ἄνευ παρεξήγηση δὲ μὴ ἀρέσανε, γιὰτὶ εἶναι πολὺ μπερμπάτικα. Ἐτσι καταπῶς τὰ γράφουνε, φίλε μου και ἡγαπητὲ κ. συντάχτη, εἶναι σὰ νὰ μᾶς λένε κουτσαβακοευγενῆδες και μᾶς ζευτελίζουνε, γιὰτὶ μᾶς ἀλλάζουν τὰ λόγια μας και τὸ φυσικὸ μας. Τάδειξα και στ' ἄλλα παιδιὰ τῆς παρέας και μὰ τὸν Ἅγιο Χριστὸ θύμωσαν· εἶπανε νὰ κάμουμε μιὰν ἀπο-

κήρυξη, με ὕστερις ἀποφασίσαμε νὰ γράψω ἐγὼ μερικὰ τραγούδια μας δικὰ μας και νὰ σοῦ τὰ στείλω. Λοιπὸς σοῦ στέλνω, καταπῶς συμφωνήσαμε, τρία γιὰ δείγμα κι' ἂν σοῦ ἀρέζονε θὰ σοῦ στείλω κι' ἄλλα. Πιστεύω νὰ πῆς και τοῦ λόγου σου μηδὲν παρεξήγηση και νὰ τὰ δημοσιέψῃς, και θὰ σοῦ εἶμαι δικὸς σου μεχρὶ θανάτῳ.

ΕΝΑΣ ΒΑΓΓΕΛΑΚΗΣ

1.

Παιδί εἴμ' ἐγὼ τῆς πυρκαγιᾶς
Κ' ἡ γειτονιά τὸ ξέρι
Ὅσοι τὰ βῆναν με ταμὲ
Τραβοῦσαν ὄλοι χέρι.

Μὰ τί τὰ θές; τί νὰ σ' τὰ πῶ,
Καλέ, ποῦ μ' ἔχεις κάμει
Τρετο καρὸ νὰ φαίνουμαι
Στὸν κάθε ψευταντάμη.

Προχτὲς γιὰ ἓνα πρόσβαλαν
Στὸ δρόμο τᾶρματά μου
Μ' εἶπαν και παρακούκακα
Γιὰ χάρη σου, κυρά μου.

Μὰ τὴν Παρθένα! γιὰ τὰ σὲ
Μαῦ πάτησαν τὸν κίλο
Κάποια βλαμάκια νιόβγαλτα
Χωρὶς μιλιά νὰ βγάλω.

Πῶς κρέμασα τὴν κάπα μου
Εἶπα νὰ λησμονήσω
Μὰ ἔτσι ποῦ φέρνεσαι, καλέ,
Πάλι δουλιὰ θάρχισω.

Ναί! με τὴ Βαγγελίστρα μου
Ἄγάπησέ με λίγο
Ἢ πάλι ἀρχίζω σὲ κορμιά
Κουμπότρουπες νανοίγω.

2.

Ἄντὰ! βρὲ σὺ κορίτσι μας,
Ποῦ τοῦδρας τόσο νάζι;
Πατῆς τὸ σκαρπινάκι σου
Κ' ἡ γῆς ὄλη τραντάζει.

Ἄντὰ! γιὰτὶ τὰ μάτια σου
Τόσο τὰ χαμηλόνεις;
Περνάς χωρὶς νὰ μᾶς κοιτᾶς
Και μαχαιριές μᾶς δόνεις.

Ἄντὰ! ποῖὰ μάννα σ' ἔκαμε,
Καλέ, τόσο αἰμοδόρα,
Κι ὄλους μας σὰν καπανταῆς
Νὰ μᾶς προσβλήνῃς τώρα;

Ξέρεις πῶς μπαίνουμα εὔκολα
Στὰ αἶματα, καλέ;
Ἄσε λοιπὸς τὸ νάζι σου,
Πῆς μας και ποῦ δουλέ...

3.

Ἄσικης ἐγεννήθηκα
Κι ἄσικης θὰ πεθάνω,
Χάρη φιλοτιμίας μου
Τὰ τρώγω ὄσα κι' ἂν βγάνω.

Τρώγω και σίδερα, ἂ τὸ θές,
Και σφαίρες καταπίνω
Τὸχω ἀπὸ ἀντὰμ και παπαντάμ
Τὸ αἶμά μου νὰ τὸ χύνω.

Γι' αὐτὸ μὴν κάνῃς τὸ βαρὸ
Τὴν ὥρα ποῦ περνᾶω
Παρντὸν μ' ὀποσημείωση
Δὲ σοῦ ξαναζητάω.

ΕΝΑΣ ΒΑΓΓΕΛΑΚΗΣ

Ο, ΤΙ ΕΛΕΤΕ

Κατεβάζουμε ἀπὸ σήμερα τὴν τιμὴ τῆς ΙΛΙΑΔΑΣ τοῦ κ. Πάλλη σὲ ΔΥΟ δραχμὲς γιὰ νὰν τὴ διαβάσει ἔτσι ὄλος ὁ κόσμος.

— Ἡ «Ἰλιάδα» πουλιέται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά» και στὸ κίοςκι τῆς Ὀμόνοιας.

— Στὶς Ἐπαρχίες και στὸ Ἐξωτερικὸ (ἡ τιμὴ τῆς σε χρυσὰ φράγκα) στέλνεται δίχως παραπανι-στὸ ἔξοδο γιὰ ταχυδρομικά.

— Μιὰ σπουδαία ἀνακάλυψη ἔγινε τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ.

— Κάποιος Ἀθηναῖος ἀερολόγιος ἀνακάλυψε πῶς ὁ οὐρανὸς μας, δηλ. ὁ οὐρανὸς τῆς Ἀττικῆς, εἶναι συγνεφιασμένος κάθε Μ. Παρασκευῇ γιὰτὶ, λέει, βαστάει πένθος γιὰ τὴ σταύρωση τοῦ Χριστοῦ κτλ.

— Μ' ἄλλα λόγια ὁ κ. ἀερολόγιος ἀνακάλυψε, και τὸ εἶπε με σοβαρότητα χλιων Καντηλόρων, πῶς ὁ Ἀθηναῖκος οὐρανὸς εἶναι Χριστιανὸς ἀφοῦ συγνεφιάζει ἀπὸ...θρησκευτικὸς λόγους.

— Μόνον ποῦ δὲ μᾶς εἶπε πῶς εἶναι κι' ὁ ῥ ὁ δ ὁ οὐρανὸς οὐρανός, ἀφοῦ αὐτὸ τὸ παθαίνει κάθε Μ. Παρασκευῇ δικὴ μας κι' ὄχι τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ τῶν Καθολικῶν.

— Ἀπὸ τὴν «Ἐστία» τῆς περασμένης Δευτέρας μαθαίνουμα πῶς οἱ Ἀλεξανδριανὲς ἐφημερίδες κατηγορήσαν τίς δημοτικὲς μετάφρασεις τοῦ Βασ. Θεάτρου γιὰτὶ, λέει, ὄλοι στὴν Ἀλεξάνδρεια εἶναι ὀπαδοὶ τῆς ὑπερκαθαρεύουσας.

— Ὅσο γιὰ τοὺς Ἀλεξανδριανούς δὲν ξέρουμε. Μὰ γιὰ τίς ἐφημερίδες τους, καθὼς μᾶς εἶπε κάποιος φίλος ποῦτυχε μῆνες νὰν τίς γλεντήσῃ, εἶναι ὄλες στὴν ὑπερκαθαρεύουσα γραμμίνες...και γιομάτες ἀσυνταξίες και ἀνορθογραφίες.

— Φυσικὰ λοιπὸν δὲ μπορούσαν νὰ βροῦνε καλὴ οὔτε τὴ μετάφραση τοῦ Φόουτε οὔτε τίς ἄλλες ὑποφερτὲς μετάφρασεις τοῦ Βασίλ. Θεάτρου.

— Κάποιος ποῦ διάβασε τὰ Μεγαλοδομαδιὰτικα ἄρθρα τοῦ φίλου κ. Παγανέλλη, εἶπε:

«Μὰ τί ἔχει αὐτὸς ὁ Χριστιανὸς με τὸ Χριστὸ ποῦ τὸν ποτίζει ἔυδ' και χρὴλὴ κάθε χρόνος;»

— Ἄλλος πάλι, λαβίνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὰ ἴδια κλαψάρικα και σπαραχτικὰ ἄρθρα, εἶπε:

«Ὁ κ. Παγανέλλης κατάντησε πιά σωστός Ἐπι-ἄφιος θρῆνος.»

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ἄπο Πέμπτη σὲ Πέμπτη

Ἰπουργὸς Ἐσωτερικῶν ὁ Θ. Π. Ντεληγιάννης

Σκοτωμοί. Ἀθήνα 6, Περαιᾶς 2, Ἐπαρχίες 14.

Λαβωμοί. Ἀθήνα 50, Περαιᾶς 25, Ἐπαρχίες 22.

Κλεψές. Ἀθήνα 12, Περαιᾶς 10.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Κ. Παπαθεοδ. Βελεστινὸ. Λάβαμε τὴ συντρομὴ και σὰς εὐχαριστοῦμα. Με συστημένο δέμα λαβίνετε τὰ φύλλα ἀπὸ τὸν ἀριθμ. 113 και σὰς παρακαλοῦμα νὰ μᾶς πληροφωρήσετε τὴν παραλαβὴ τους.—κ. Ζ. Ἄργυρ. Καλαμάτα. Ἡ προθεσμία γιὰ τὸ μικρὸ μας διαγωνισμὸ τελιώνει τὴν τελευταία μέρα τοῦ Ἰουνίου, καθὼς τὸ γράψαμα τίς προάλλες. Νὰ και οἱ ὄροι του, ἀφοῦ τοὺς ζητᾶτε: Δὲν πρέπει τὸ ἄρθρο νὰ πιάνει περισσότερο τόπο ἀπὸ μιὰμιση στήλη τοῦ «Νουμά» δίχως τὴν ἐπιφυλλίδα. Ὁ ὄρος αὐτὸς δὲν τηρήθηκε στὸν πρῶτο διαγωνισμὸ, με τώρα θὰ τηρηθεῖ πιστῶ. Ἡ περιγραφή πρέπει νὰ εἶναι καλλιτεχνικὰ γραμμίνη, δηλ. με ὕφος και με λεχτικὸ ἀφεγάδιαστο, και ποῦ μπορεῖ νὰ τιμησῃ τοὺς καλύτερους πεζοὺς τῆς δημοτικῆς. Πρέπει νὰ περιγράφονται τάντικέιμενα κ' οἱ ιδέες με τίς λέξεις ποῦ τοὺς ἀνήκουε, κι' ὄχι με μεταφορὲς και με φράσεις ποιητικὲς ὑταίριαστες, ποῦ μπορούνε νὰ εἶναι δυορφες, με νὰ μὴ πρρασταίνουν τὸ πρᾶμα ἀληθινὰ και φωτὸ γρὰφικὰ. Τὸ βραβεῖο θὰ ναι τριάντα δραχμὲς. Γιὰ νὰ μῆτε στὸ νόημα τοῦ διαγωνισμοῦ, διαβάστε τὴν κρίση τοῦ ἀγωνοθέτη ποῦ τυπώθηκε στὸ «Νουμά» (φύλλ. 142, σελ. 2, σελ. 3).